

Wiesław Wańkowicz

SURE : europejski projekt badawczy

Problemy Rozwoju Miast 1/1-2, 179-183

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SURE – EUROPEJSKI PROJEKT BADAWCZY

Instytut Rozwoju Miast w Krakowie wraz z International Management Services Sp. z o.o. z Krakowa realizują w ramach międzynarodowego konsorcjum projekt badawczy SURE. Projekt ten jest reakcją na potrzeby miast i ich mieszkańców. Miast, w których przekształcenia ekonomiczne i społeczne doprowadziły do pojawienia się problemów społecznych i środowiskowych, takich jak utrata miejsc pracy, wzrost przestępczości, obniżenie jakości usług publicznych i przestrzeni publicznej, wysoki poziom zanieczyszczenia, a także brak terenów pod inwestycje z jednej strony i porzucone tereny poprzemysłowe z drugiej.

Projekt, noszący pełną nazwę Czasowo zorientowany model zrównoważonej rewitalizacji miast (A Time-Oriented Sustainable Urban Regeneration), realizowany jest w ramach 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej, części EESD-ESD-3 Energia, środowisko i zrównoważony rozwój, działania kluczowego 4. Miasto jutra i dziedzictwo kulturowe (5th Framework Programme of European Union, part EESD-ESD-3 Energy, Environment and Sustainable Development, key action 4: City of Tomorrow and Cultural Heritage).

Celem projektu SURE jest opracowanie narzędzi służących władzom samorządowym do przygotowywania wariantów rozwoju, szczególnie do wspomagania zarządzania procesami rewitalizacji. Z technicznego punktu widzenia w ramach projektu SURE opracowany zostanie chronograficzny instrument analizy i interpretacji lokalnych uwarunkowań rozwoju, produktem projektu będzie chronograficzna biblioteka obiektów (TOOL – Time-Oriented Object Library). Narzędzie wykorzystywać będzie systemy GIS (geograficzne systemy informacyjne – systemy informatyczne pozwalające na gromadzenie, analizę i interpretację danych, łączenie danych nieprzestrzennych i przestrzennych, wizualizację uzyskanych efektów, także w postaci map), a produktem będą chronomapy (mapy zawierające lub prezentujące informacje w kontekście czasu).

Projekt SURE obejmuje realizację projektów pilotażowych dla wybranych obszarów miast, w których jest realizowany. Jako obszar wdrożenia w Krakowie

wybrano teren Zabłocia. Zaproponowano także dwa obszary uzupełniające: teren po lotnisku w Czyżynach (tereny Politechniki Krakowskiej i specjalnej strefy ekonomicznej) oraz teren realizacji Galerii Kazimierz (teren po zakładach mięsnych). Projekty pilotażowe służą przebadaniu instrumentów wspomagających realizację procesów rewitalizacyjnych – opis wybranego do projektu pilotażowego obszaru Miasta Krakowa oraz przygotowania i realizacji procesów rewitalizacji za pomocą wskaźników i map chronograficznych (chronomap).

W procesie projektowania i wdrażania biblioteki (TOOL) opracowane zostaną wytyczne realizacji instrumentów chronograficznego GIS. Ponadto opracowane zostaną materiały robocze, począwszy od analizy obszarów wymagających rewitalizacji, kończąc na materiale do wspomaganie decyzji w procesach rewitalizacji.

Konkludując, chronomapy winny stać się narzędziem w procesie przygotowania i realizacji rewitalizacji wybranego obszaru, sposobu zagospodarowania przestrzeni i przebiegu rewitalizacji (warianty i scenariusze).

Na każdym etapie analizowania zjawiska, projektowania i procesu zmian nasza świadomość ogranicza się do zebranych danych zorganizowanych w model. Wizualizacja jest elementem wspomagającym porządkowanie danych i tworzenie modelu zjawiska (w naszym przypadku dwóch zagadnień: funkcjonowania przestrzeni miejskiej i procesów rewitalizacji). Wizualizacja pełniąc rolę interfejsu między modelem a użytkownikiem jest szczególnie istotna w przypadku przeprowadzania symulacji. Zastosowanie map jako formy wizualizacji umożliwia generowanie dodatkowych danych i uzupełnianie modelu, mapa zawiera dane zorganizowane w relacjach przestrzennych. Przedstawianie wyników jest etapem, na którym istotną rolę odgrywa konieczność przekazania ich osobom, które nie są specjalistami w określonej dziedzinie, wymusza tworzenie wizualizacji czytelnych i jak najatrakcyjniej przedstawiających problem. Wymagana jest komunikatywność wizualizacji.

Projekt pozwoli na udzielenie odpowiedzi na pytanie, co pokazać i jak. Odpowiedź ta będzie podstawą opracowania narzędzi do generowania chronomap, które będą wspomagać uczestników procesu rewitalizacji:

- decydentów, samorządy lokalne odpowiedzialne za rozwój miast i rewitalizację wybranych obszarów w podejmowaniu decyzji odnośnie do procesu rewitalizacji,
- mieszkańców bezpośrednio zainteresowanym efektami rewitalizacji w konsultacjach społecznych.

Projekt SURE podzielono na następujące pakiety robocze:

WP1 Zarządzanie i monitorowanie

Pakiet związany jest z koordynacją prac konsorcjum realizującego projekt, w tym podziałem zadań, wymianą wiedzy, rozliczeniami finansowymi.

WP2 Ustalenie metodologii

Celem realizacji pakietu jest wymiana doświadczeń uczestników projektu oraz opracowanie wspólnej metody zastosowania zorientowanego na czas podejścia do rewitalizacji obszarów miejskich, w tym opracowanie słownika pojęć, kategorii przestrzeni podlegających rewitalizacji, zasad, sposobów i narzędzi rewitalizacji (także związanych z wykorzystaniem GIS-u i chronomap).

WP3 Zastosowanie metodologii do obszarów lokalnych

Zastosowanie metodologii do pięciu (po jednym w każdym kraju) wybranych obszarów polegać będzie na ustaleniu cech i zasadniczych potrzeb każdego obszaru (w zakresie rewitalizacji miast, bezpieczeństwa, godzenia czasu pracy i odpoczynku, przestrzeni publicznej), między innymi poprzez angażowanie lokalnych władz, instytucji i mieszkańców, a ostatecznie przeprowadzenie badań aplikacyjnych.

WP4 Projektowanie chronograficznej biblioteki obiektów(TOO)

Wynikiem realizacji pakietu będzie opracowanie znormalizowanego interfejsu GIS poprzez określenie modelu obiektowego danych geograficznych (GDOM), wytycznych realizacji chronograficznych instrumentów GIS – oczekiwane cechy, struktury informacyjne, dane techniczne, definicje, struktury danych zorientowanych czasowo oraz struktury danych czasowo-przestrzennych, a także materiałów do rozpowszechniania podejścia chronograficznego (podręcznik).

WP5 Zbieranie danych

Obejmie ono budowę właściwych baz danych lokalnych, jako podstawy przygotowania kartografii chronograficznej (także w odniesieniu do lokalnych systemów GIS i wspólnej struktury narzędzia TOOL).

WP6 Próba TOOL

Obejmie zastosowanie narzędzia w wybranych obszarach lokalnych.

WP7 Szkolenie

Jest ono podzielone na kilka części: określenie potrzeb szkoleniowych do zastosowania biblioteki TOOL w projektach pilotażowych; wyczerpujące opisanie nowych zawodów związanych z planowaniem zorientowanym na czas, określenie pakietu szkoleniowego towarzyszącego rozprowadzanym bibliotekom i map chronograficznych.

WP8 Rozpowszechnianie informacji

Jest ono realizowane w czasie trwania całego projektu poprzez biuletyn elektroniczny i stronę internetową SURE (www.sure-project.com). Ponadto w końcowej fazie projektu (2005 r.) zostanie zorganizowanych pięć konferencji

lokalnych w krajach poszczególnych partnerów. Poprzedzą one konferencję końcową i będą służyły informowaniu o projekcie i jego wynikach (także w postaci CD-ROMu z pakietem TOOL i pakietem szkoleniowym).

WP9 Ocena, rozliczenia

Ogólnym celem pakietu jest przeprowadzenie oceny i rozliczenia projektu, jego procedur, metody, strategii i zastosowania wyników:

- procesu realizacji projektu (z punktu widzenia osiągnięć oraz nowych elementów służących jako podstawa przyszłych działań),
- jakości projektu w odniesieniu do celów założonych i osiągniętych,
- poziomu satysfakcji użytkowników (beneficjentów wdrażania narzędzia).

Instytut Rozwoju Miast i International Management Services Sp. z o. o. z Krakowa biorą udział w realizacji wszystkich pakietów, ponadto Instytutowi powierzono kierowanie pracami pakietu WP7 Szkolenie, a w związku z realizacją lokalnych projektów pilotażowych również koordynację prac projektu pilotażowego w Krakowie.

Projekt realizowany jest przez konsorcjum w składzie:

koordynator:

1. Agenzia Sviluppo Nord Milano (ASNM, Agencja Rozwoju Północnego Mediolanu), Largo Lamarmora 17, 20099 Sesto San Giovanni, ITALY;

główni wykonawcy:

2. Politecnico di Milano, Dipartimento di Architettura e Pianificazione (POLIMI – DiAP, Politechnika Mediolańska), Via Golgi 39, 20133 Milano, ITALY,
3. Université de Technologie de Belfort Motbéliard – Systems and Transportation Laboratory (UTBM, Politechnika Belfort Motbéliard), Site de Belfort, 2ème étage, 90000 Belfort, FRANCE,
4. Universidad de Oviedo - Territorial Development and Co-operation Centre (CeCodet, Uniwersytet Oviedo), Chalet de Figaredo s/n, 33683 - Figaredo, Mieres, Asturias, ESPANA,
5. University for Economics and Policy, Project-Office Times and Quality of the City (HWP, Uniwersytet w Hamburgu), Von-Melle-Park 9, D - 20146 Hamburg, GERMANY,
6. Instytut Rozwoju Miast (IUD, Institute of Urban Development), ul. Cieszyńska 2, 30-015 Kraków, POLSKA;

wykonawcy pomocniczy:

7. Time and Mobility Agency (TMA), 7, rue Plumeré, 90000 Belfort, FRANCE,

8. Red Eurexcter de Espana (REDE), Chalet de Figaredo s/n, 33683 - Figaredo, Mieres, Asturias, ESPANA,
9. Freie Hansestadt Bremen, Senator of Building and Environment - Department of Spatial Planning and Urban Development (SBE), Ansgaritorstrasse 2, 28195 Bremen, GERMANY,
10. International Management Services Sp. z o. o. (IMS Sp.zo.o.), ul. Bolesława Prusa 30/2, 30-117 Kraków, POLSKA,
11. European Association of Development Agencies (EURADA), Avenue des Artes 12 bte 7, 1210 Brussels, BELGIUM.

Dr Wiesław Wańkowicz
Instytut Rozwoju Miast, Kraków